

ENFLASYONLA MÜCADELE ŞART

İzmir iş dünyası, asgari ücrete yapılan yüzde 50 zammı değerlendirdi. Asgari ücrete yapılan yüksek zammın çalışan kesimde bir rahatlama yaratacağı konusunda hemfikir olan iş dünyası temsilcileri, ancak bunun enflasyonu tetikleyeceği uyarısında da bulundu. "Asıl olan enflasyon ile mücadele ederek bir rahatlama. Bu şekilde ücret artışları geçici çözüm" yorumunu yaptı.

● BASİFED

Başkanı Mehmet Ali Kasal:

"Ekonomideki sorunlar sadece faiz ve kurla çözülecek gibi gözüküyor. Sorunlarımız çok daha karmaşık. TÜİK verilerine göre yüzde 20 seviyelerinde açıklanan enflasyon rakamlarına rağmen asgari ücretin yüzde 50 gibi yüksek bir oranda belirlenmesine bağlı olarak özel sektörde de maaş zamlarının bu oran üzerinden yapılmasına neden olacak. Bu da enflasyonu tetikleyecek. Şu anda artıştan mutlu gibi gözükken çalışanlar sonradan karşılaşacakları enflasyonla bu artışın kısa sürede eridiğini görecekler. Sanayicinin de üretim maliyetleri artacağı için bu durum enflasyonda çarpan etkisi yaratacak."

● MÜSİAD

İzmir Başkanı Bilal Saygılı:

"Çalışanlarımızın hem cari dönemde hem de geleceğe yönelik alım gücünün korunması önceliğimiz olmalı. MÜSİAD olarak bütün çalışanlarımızın hayatlarını insani şartlarda ve onurlu bir şekilde sürdürmesi gerektiğini savunuyoruz. Özellikle altını çizmek isteriz ki çalışanlarımızın hem cari dönemde hem de geleceğe yönelik alım gücünün korunması için, fiyatlar genel düzeyindeki yüksek oranlı artışların önüne geçilmesi önceliğimiz olmalı. Bu kapsamda Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğinde kısa vadede yüksek faiz yükünden kurtularak, orta ve uzun vadede enflasyon hedefimize adım adım yakalayacağımıza inanıyoruz. Damga vergisi ve gelir vergisini kaldırarak işverenin yükünü 450 TL azaltılması da iş dünyası temsilcileri olarak bizi oldukça memnun etti."

● ESIAD

Başkanı Mustafa Karabağlı:

"Artış, asgari ücretle çalışanlar üzerinde rahatlattığı bir etkisi olacağı tartışılmaz. Gelir ve damga vergisinin kaldırılması ise işverenin üzerindeki yükün hafifletilmesi ve istihdam oranlarının korunabilmesi bakımından son derece olumlu görülüyor. Ancak, yükselen enflasyon engellenmediği sürece bu artışın olumlu etkisi kısa sürede kaybolmaya mahkumdur. Döviz kurlarındaki artışın üretim maliyetlerinde yaratacağı baskının, ÜFE ile TÜFE arasındaki makasın daha da açılmasına neden olacağı, bunun da TÜFE rakamının giderek daha da yükselmesi riskini doğuracağı bir tabloya hazır olunması gerekiyor. Asgari ücret artışının kayıpların telafi edici etkisinin sürdürülebilir olabilmesi için TÜFE'nin önümüzdeki dönemde nasıl şekilleneceği önem taşıyor."

● İZSİAD Başkanı Hasan Küçük-

kurt:

"Asgari ücret rakamı çalışan kesimi ilk etapta mutlu edecek bir artış olurken, işverenler için her kaleme zam geldiği ortamda asgari ücretli çalışan için bu rakamın bir ferahlama getireceğini düşünüyorum. Damga ve gelir vergisi payının işverenin lehine asgari ücretten kaldırılması, işveren açısından olumlu karşılandığı da bir gerçek. Lakin TL'deki değer kaybına bağlı olarak dövizdeki artış karşısında Merkez Bankası'nın faiz indirimi dövizin yukarı yönlü seyrini arttırırken, enflasyon artışını da beraberinde getiriyor. Tüm çalışanların ferah bir gelire kavuşması hepimizin temennisi ancak bunu sağlamanın yolu topyekün bir ekonomik iyileşmeyle mümkün. Sadece zam verilerek yapılan iyileştirmenin kısa vadeli bir rahatlama olacağını düşünüyoruz."

● EGIAD Alp

Avni Yelkenbiçer:

"Çalışanlar açısından bakıldığında; açıklanan enflasyon oranının üzerinde belirlenmesi nedeniyle olumlu bir gelişme olarak gözüküyor. Fakat irdelenmesi gereken bazı hususlar var. Öncelikle tüm bireylerin onurlu yaşam hakkının korunması için asgari ücrette enflasyonun üzerinde bir artış yapılması gerekliliği açık. Ancak bu şekilde reel bir artıştan bahsetmek mümkün olacaktır. Ancak yapılan zam, enflasyondaki halihazırdaki artışın devam etmesi durumunda satın alma gücü anlamında çalışana büyük bir katkı getirmeyecek. Bu nedenle öncelikli ana odağımızın enflasyon ve kurla oynaklığın azaltılması, yani öngörülebilir olmasının sağlanması."

● EGSİD Başkanı Hayati Ertuğ-

ruk:

"Asgari ücret artışları, emek yoğun sektörler olarak tekstil ve hazır giyimden yakından ilgilendiren bir konu. Bu anlamda çalışanların refahı ve ücretlerindeki artış tüm işverenleri mutlu etse de enflasyonun yüzde 20-25 bandında açıklandığı bir ortamda asgari ücrete yapılan yüzde 50 artışın zaten yüksek seyreten enflasyonun daha hızlı artmasını da sağlayacak. Asgari ücret artışına bağlı olarak gelişen süreçte enflasyon mücadelesinin doğru politikalarla desteklenmesi artık kaçınılmaz bir konu olarak önümüzde duruyor."

Fiyat istikrarını birlikte koruyalım

Aşırı dalgalı döviz kurunu ve 2022 yılı asgari ücretini değerlendiren İzmir iş dünyasının temsilcileri, acil olarak önlem alınması gerektiğini belirtti...

Döviz piyasalarında yaşanan aşırı dalgalanma ve Türk Lirasının yaşadığı değer kaybı, küçük enfaftan sanayiye kadar ekonominin tüm aktörlerini tedirgin ediyor. İş dünyası ve meslek odaları temsilcilerinden önlem alınması çağrıları geliyor.

İşletmelerin üretim yapma kabiliyetinin ciddi şekilde sekteye uğradığını dile getiren Torbalı Ticaret Odası Başkanı Abdulvahap Olgun, "Uygulanan faiz indirimleri sahaya yansımadağı gibi ekonomimizde tamiri zor sonuçlar doğuruyor. Maliyetlerdeki artış ticaretin kurallarını bozdu, her kesimde ciddi bir mutsuzluk ve umutsuzluk yarattı. Piyasaların ivedilikle istikrara kavuşmasını sağlayacak acil önlemler alınması ve öngörülebilirliğin temin edilmesi en büyük beklenti" dedi.

'Ekonomik türbülanstayız'

Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) Başkanı Mustafa Karabağlı ise, "Ülkemizde öncelikle kurumsal ve düzenleyici ortamın güçlendirilmesi ve öngörülebilirlik ve şeffaflığın sağlanması

Hasan Küçük Kurt

Mustafa Karabağlı

Alp Avni Yelkenbiçer

Bilal Saygılı

Abdulvahap Olgun

gerekmektedir. Ekonomi bilimi ve uygulamalarına dayananan politikalara ve gerçekçi kararlara geri dönmek şart" açıklaması yaptı. İzmir Sanayici ve İş İnsanları Derneği (İZSİAD) Başkanı Hasan Küçük Kurt, "Şeffaf, öngörülebilir, güveni sağlayan bir ekonomi yönetimi istiyoruz. Ülkemizi yönetenlerin ekonomi bilimine uygun gerçekçi kararlara ile ekonomiye yön vermesini arzu ediyoruz. Türkiye'nin içine girdiği bu ekonomik türbülanstan bir an önce kurtulması ve toplumdaki tüm kesimlerin bu ortamdan çok daha fazla olumsuz etkilenmemesi için acil olarak önlemlerin alınmasını bekliyoruz" ifadelerine yer verdi.

Küçük işletmeciye destek

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD) Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, "Ekonomik yapı, uzun sürede toparlanamayacak güven kaybına; üretim ve ticaretin ise durma noktasına gelmesine yol açıyor. Rasyonel politikalara geçilmeli, toplumu umutsuzluğa ve mutsuzluğa sürükleyen politikalarından vazgeçilmeli" diye konuştu. Asgari ücreti

de değerlendiren Yelkenbiçer, "Yapılan zam, enflasyondaki halihazırdaki artışın devam etmesi durumunda satın alma gücü anlamında çalışana büyük bir katkı getirmeyecek. Ana odağımızın enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması, yani öngörülebilir olmasının sağlanmasıdır. Öte yandan küçük işletmelerin işten çıkarma gibi girişimlerde bulunabileceği ihtimaline karşı sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları yaratılmalı" dedi.

Sanayiye parantez açtı

Asgari ücret zammını değerlendiren bir diğer isim MÜSİAD İzmir Başkanı Bilal Saygılı ise, "Çalışanlarımızın hem cari dönemde hem de geleceğe yönelik alım gücünün korunması için, fiyatlar genel düzeyindeki yüksek oranlı artışların önüne geçilmesi önceliğimiz olmalıdır. Bu kapsamda kısa vadede yüksek faiz yükünden kurtularak, orta ve uzun vadede enflasyon hedefimize adım adım yaklaşacağımıza inanıyoruz. Öte yandan, mevcut uygulamada işkolu ya da sektör ayırt etmeksizin bütün asgari ücretli çalışanlar için standart bir ücret belirlendi. Sanayi sektörü kapsamında asgari ücretli çalışanlar için ilave bir pozitif ayrıcalık sağlanmasının, imalata yönelik istihdamımızın ve üretim kapasitemizin artırılması adına önemli bir adım olabilir" dedi.

◆ **Kurdaki hızlı dalgalanmanın piyasaları derinden etkilediğini belirten temsilciler, TL'nin aşırı değer kaybetmemesi için acil tedbir istiyor**

İş dünyası sesini yükseltti

KÜBRA TOPAL

Bir yandan kur artışı bir yandan yüksek enflasyon bir yandan da gerileyen mevduat faizleri her kesimde 'paramın değeri eriyor' endişelerine neden oluyor. Son dönemde yaşanan piyasalardaki öngörülemez hareketlilik ve geçtiğimiz cuma günü dolar kurunun 17,14 TL'yi aşarak tarihi zirvesini görmesinin ardından iş dünyası tedirginlik yaşıyor. Son yaşanan ekonomik gelişmelerin TL'nin değer kaybını önlenemez boyutlara taşıdığını belirten iş dünyasının temsilcileri, ekonomik ve ticari faaliyetlerin yeniden öngörülebilir ve sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi ve ayrıca piyasalardaki güvenin yeniden tesis edilmesi için acil önlemlerin alınmasını talep ediyor.

"Genel kabul görmüş iktisat bilimi kurallarına hızla dönülmeli"

Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD), ekonomide yaşanan gelişmeler ile ilgili açıklamalarda bulundu. TÜSİAD tarafından yapılan açıklamada, "Son dönemde yaşadığımız istikrarsızlıklar sonucunda, denenmekte olan ekonomi programıyla amaçlanan sonuçlara erişilemeyeceği netleşmiştir. Genel kabul görmüş iktisat bilimi kurallarına hızla dönülmeli" denildi.

Bu iktisadi çerçeveden önce, erken faiz indirimi ile oluşan politikaların istikrarsızlık yaratacağına dair görüşlerini kamu kurumlarıyla pek çok kez paylaştıklarını kaydeden TÜSİAD açıklamasında, "Bu sürecin TL'de şiddetli değer kaybı, enflasyona hızlanma, yatırımları, büyümeyi, istihdamı baskılamak ve en önemlisi ülke olarak fakirleşmemize sonuçlanma riskini vurgulamıştır. Nitekim, yeni iktisadi tercihler kapsamında atılan adımların ardından güvensizlik ve istikrarsızlık ortamı oluşmuştur. Özellikle yurt içinde dövize olan talebin şiddetli ölçüde yükseldiğini, bunun da var olan tüm ekonomik dengeleri bozduğunu görmekteyiz. İzlenen ekonomi politikası yalnızca iş dünyası için değil, tüm vatandaşlarımız için yeni ekonomik sorunlar yaratmaktadır. Uzun dönemde de çok daha büyük yapısal problemlere yol açma riski artmıştır. En fazla faydalanması beklenen ihracatçıların da bu ortamdan zarar görüyor" ifadelerine yer verdi.

"Toplumu umutsuzluğa sürükleyen politikalarla vazgeçilmeli"

Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD) ekonomide yaşanan son gelişmelerle ilgili açıklamada yaptı. Açıklamaya göre, "İçinde bulun-

✓ **Son dönemde yaşanan piyasalardaki öngörülemez hareketlilik ve geçtiğimiz cuma günü dolar kurunun 17,14 TL'yi aşarak tarihi zirvesini görmesinin ardından iş dünyası tedirginlik yaşıyor. Son yaşanan ekonomik gelişmelerin TL'nin değer kaybını önlenemez boyutlara taşıdığını belirten iş dünyasının temsilcileri, ekonomik ve ticari faaliyetlerin yeniden öngörülebilir ve sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi ve ayrıca piyasalardaki güvenin yeniden tesis edilmesi için acil önlemlerin alınmasını talep ediyor.**

duğumuz öngörülemez ekonomik yapı, uzun sürede toparlanamayacak derecede güven kaybına yol açan bir ortam yaratıyor. Kurun yukarı yönlü ve hızla dalgalanması üretim ve ticareti derinden etkiliyor, hatta durma noktasına getiriyor. Türk Lirasının önlenemez değer kaybı tüm kesimlere ağır reçeteler doğuruyor" denildi.

Açıklamada, "Bilimin ışığında, rasyonel politikalarla gelişmeli, toplumu umutsuzluğa ve mutsuzluğa sürükleyen politikalarla vazgeçilmelidir. Enflasyon ve yüksek kur sarmalında boğuşan piyasa koşulları içinde rezervlerimiz daha da negatif etkileniyor. Östelik yapılan kur müdahalesi de anlık etki yaratarak Türk Lirasının değerinin düşmesine engel olmuyor. Ülke kaynaklarımızın bilime, bilgiye, değer yaratan adımlara, inovatif üretime, sosyal kalkınma ve refah sağlayacak politikalarla yönlendirilmesi en büyük dileğimizdir" ifadelerine yer verildi.

"Kurdaki artış üretim maliyetlerinde baskı yaratıyor"

Son yaşanan ekonomik gelişmelerin Türk lirasındaki değer kaybını önlenemez boyutlara taşıdığını aktaran **Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD)**, "Ülke içindeki tedarik, üretim, satış ve ödeme süreçlerinin tam anlamıyla tıkanması ve durması şeklinde ortaya çıkan sonuçlar, iş dünyasını çaresiz bırakıyor. Ayrıca ülkemizin ve iş dünyasının sermaye yönünden rekabet gücünü her geçen gün daha da zayıflatıyor. Ekonomi modellerinde çok da karşılığı olmayan yaklaşımlarla para politikası karar alıcılar üzerinde dolaylı olarak yoğunlaşan

yönlendirme ve siyasi baskılar, yükselen enflasyona rağmen Merkez Bankası'nın (MB) faiz kararlarında etkili olmayı sürdürmüştür. MB politika faizini Eylül ayında 100 baz puanı, Ekim ayında 200 baz puanı, Kasım ayında 100 baz puanı, Aralık ayında ise 100 baz puanı daha düşürmüştür. Bu kararlar döviz kurunun giderek artan hızla yükselişine de beraberinde getirdi" ifadelerini kullandı.

Açıklamada, "İlk aşamada ihracat için olumlu bir tablo olarak algılandı da kur artışına bağlı bir ihracat artışının getirdiği olduğu, ihracat artarken ithalatta da artışın devam ettiği ve bu artışın üretimdeki ham madde ve ara mal ihtiyacından kaynaklandığı gerçeği iş dünyasını ve sanayicileri giderek kaygan bir zemine sürüklemektedir. Döviz kurlarındaki artış üretim maliyetlerinde baskı yaratmakta, ÖFE ile TÖFE arasındaki makas açılmakta, enflasyon körüklenmekte. MB'nin faiz indirimi kararının ardından negatif net rezervlere rağmen satım yönünde piyasaya yapmış olduğu son müdahalenin sonuçları istenilen şekilde netice vermemiş ve endişeyle izlenmiştir. Bugün geldiğimiz noktada ülkemizde öncelikle kurumsal ve düzenleyici ortamın güçlendirilmesi ve öngörülebilirlik ve şeffaflığın sağlanması gerekir. Ayrıca devletimizin karar vericilerinin ivedilikle ekonomi bilimi ve uygulamalara dayanan politikalarla ve gerçekçi kararlara geri dönmeleri elzem görülmüyor. **ESİAD** olarak, sadece sanayi ve iş dünyası bakımından değil, ülkemizin tüm kesimleri adına ülkemizin telafisi zor bir ortama daha fazla sürüklenmemesi için

acil olarak gereken önlemlerin alınması çağrısında bulunuyoruz" denildi.

"Uygulanmış faiz indirimleri sahaya yansımıyor"

İzmir Ticaret Odası (İZTO), piyasalarla ilgili açıklamada bulundu. İZTO tarafından yapılan açıklamada, "Piyasalardaki öngörülemez hareketlilik ve döviz kurlarındaki aşırı dalgalanmalar endişe ile takip ediliyor. TL'nin yabancı para birimleri karşısında aşırı değer kaybetmesini sürdürülebilir olarak görmüyoruz. Uygulanan faiz indirimlerinin sahaya yansımadığını gözlemliyoruz. Bu durum, kısa bir süre sonra maliyet ve fiyat artışları ile iş dünyamızın karşısına ağır bir reçete olarak çıkacaktır. Ekonomik ve ticari faaliyetlerimin yeniden öngörülebilir ve sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi, ayrıca piyasalardaki güvenin yeniden tesis edilmesi için acil önlemlerin alınmasını bekliyoruz" ifadelerine yer verildi.

"Stabil bir ortama geçiş bekliyoruz"

Yaşanan belirsizliğin her sektörü rahatsız ettiğini söyleyen Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, "İhracatçı da iç piyasada çalışması da rahatsız ediyor. Özellikle şimdi yılsonu dayız herkes bütçe yapmak istiyor. Fakat kimse ne bütçe yapabiliyor ne de başka bir şey. Onun için herkes şu ana kurun oturmasını ve stabil bir ortama geçişi bekliyor. Kur ne olursa olsun ortam stabil olduktan sonra herkes yoluna devam edecek. Herkes şu an beklemeye" dedi.

"Şeffaf ve öngörülebilir bir ekonomi yönetimi istiyoruz"

İzmir Sanayici ve İş İnsanları

Derneği (İZSLAD) ise "Türkiye'de son yıllarda uygulanan faiz indirilmesi üzerine yoğunlaşan ekonomi politikasının geldiği noktaya aşırı değer kaybeden Türk lirası, piyasalardaki tüm dengeleri alt üst etmiş durumdadır. Yükselen enflasyona rağmen faiz indiriminde ısrar edilmesi her seferinde döviz kurlarının öngörülemez bir noktaya gelmesine, TL'nin aşırı değersizleşmesine neden oldu. Döviz kurlarındaki hızlı artış üretim maliyetlerini arttırırken, enflasyonu körükliyor. Döviz Merkez Bankası'nın negatif net rezervlerine rağmen müdahale etmesi de ne yazık ki bir sonuç vermiyor. Biz iş insanları olarak şeffaf, öngörülebilir, güveni sağlayabilen bir ekonomi yönetimi istiyoruz.

Ülkemizi yönetenlerin ekonomi bilimine uygun gerçekçi kararlar ile ekonomiye yön vermesini arzu ediyoruz. Türkiye'nin içine girdiği bu ekonomik krizden bir an önce kurtulması ve toplumdaki tüm kesimlerin bu ortamdan çok daha fazla olumsuz etkilenmemesi için acil olarak önlemlerin alınmasını bekliyoruz" açıklamalarında bulundu.

"Ticaretin kullandığı bozuluyor"

Döviz piyasalarında yaşanan aşırı dalgalanma ve Türk Lirasının yaşadığı kayıp üzerine Torbalı Ticaret Odası'ndan bir açıklamada geldi. Torbalı Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Abdulvahap Olgun tarafından yapılan açıklamada tüccar, esnaf ve sanayicinin yaşadığı tedirginliğe ilgi çekip tedbir alınması çağrısında bulundu.

Olgun, "Son dönemde piyasalardaki öngörülemez hareketlilik ve döviz kurlarındaki aşırı dalgalanmalar sanayici, tüccar ve esnafımız ciddi derecede tedirgin etmektedir.

TL'nin, yabancı para birimleri karşısında aşırı değer kaybetmesi sonucu işletmelerimizin üretim yapma kabiliyeti ciddi şekilde uğradı. Uygulanan faiz indirimleri sahaya yansımadığı gibi ekonomimizde tamiri zor sonuçlar doğurdu. Faiz, kur ve enflasyon sarmal iş dünyamızın karşısına ağır bir fatura olarak yansımıştır. Maliyetlerdeki artış, ticaretin kurallarını bozmuş, her kesimde ciddi bir mutsuzluk ve umutsuzluk yarattı. Piyasaların ivedilikle istikrarı kavuşmasını sağlayacak acil önlemlerin alınması ve öngörülebilirliğin temin edilmesi temsil ettiğimiz kesimin en büyük beklentisidir" değerlendirmelerinde bulundu.

İş örgütlerinden ekonomik istikrar çağrısı

KAGİDER: EKONOMİDE ANİ DURMA EĞİLİMİNE GİRMEYELİM

● **Türkiye** Kadın Girişimciler Derneği de son gelişmelerle ilgili yazılı açıklama yaptı, şu ifadelere yer verdi: "Finansal piyasalarda yaşanan gelişmeler hem firmalarımız hem de hanehalkı tarafından endişe ile takip edilmekte ve özellikle kurdaki artış firmalarımızın önünü görme kabiliyetini önemli ölçüde kısıtlamaktadır. Uygulanan düşük faiz yüksek kur politika bileşimine dayalı politika faizi indirimlerinin ticari kredi faizlerini önemli ölçüde aşağı çekmediğini gözlemliyor, TCMB müdahalelerine rağmen devam eden kur artışının enflasyonu çok yüksek seviyelere taşıma riskinin olduğunu görüyoruz. Bu durum firmalarımızın, çalışanların ve toplumun her kesiminin alım gücünün hızla erimesine neden olmaktadır. Kur oynaklığı ve enflasyon artışı firmalarımızın fiyatlama kabiliyetlerini önemli ölçüde kısıtlamaktadır. Bunun ekonomide bir ani durma eğilimine dönmemesi için ekonomik birimlere ve uygulanan politikalara olan güvenin tesis edilmesi, ekonomik ve finansal istikrarın acilen tesis edilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda ekonomi yönetiminden beklentimiz kur artışının ve enflasyondaki yükselişin önüne geçecek sıkı para politikası uygulamasına geçilmesi, katma değerli üretim ve ihracata dayalı ekonomiye geçişin daha kademeli bir şekilde planlanması, bir yol haritası halinde iş dünyasının bilgisine sunması ve uygulamada bu tür istikrarsızlıklara izin vermemesidir. Aksi takdirde iş dünyasında telafisi mümkün olmayan kayıpların yaşanması söz konusu olacaktır."

EİB/JAK ESKİNAZİ: YABANCI MÜŞTERİLER BAŞKA ÜLKELERE KAYIYOR

● **Ege** İhracatçı Birlikleri (EİB) Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, ekonomik gelişmelerden endişe eden yabancıların yeni yılda siparişlerini azaltabileceğini söyleyerek, ekonomiyile ilgili söylemlere dikkat edilmesini istedi. Eskinazi bu yıl ihracat rekoru kıracaklarını fakat yeni yıldan itibaren sıkıntılı bir

gösterebileceğini belirterek, ekonomideki kurulların standartların dışına çıkmaması gerektiğini kaydetti. Ticarete en önemli unsurun işbirliği yapılan ülkelerdeki hukuk ve güven ortamı olduğunu altını çizen Eskinazi, yabancıların iş gücü ve girdi maliyetlerinin yanı sıra o ülkede kalıcı olmanın da peşinde koştuğunu kaydetti. Yabancı yatırımların çok büyük oranda döviz girdisi sağladığını vurgulayan Eskinazi, "Temeli sağlam, kurullar belirlenmiş bir ekonomi politikası ile yatırımcı sayısı artar. Buna karşın yeni bir ekonomi modellerinin deneneceği yönündeki söylemler yatırımcıların korkutup, vazgeçirir. Çünkü yatırımcı risk almaya sevmeyiz. Hele ki, ekonomiden sorumlu isimlerin yapacağı açıklamalarda söylemlerine çok daha fazla dikkat etmesi gerekir aksi takdirde yatırımcıyı da sipariş verecek müşteriyi de tedirgin edersiniz" ifadelerini kullandı. Eskinazi, "Ocak ayından sonra ihracatçılarımıza verilecek yeni siparişlerin azalma ihtimaliyle sorunlarımız da artabilir. Ne yazık ki, yurt dışındaki alıcılarda 'siparişimi zamanında ve eksiksiz alabilir miyim?' tedirginliği var. Bazı müşterilerimiz ise verdikleri siparişleri hiç alamayacaklarını ve zor durumda kalabileceklerini düşünüyor. Bizler de bu konuda bir sıkıntı yaşamayacakları telkininde bulunuyoruz. Ama buna karşın kimi firmalar siparişlerini bize değil, daha pahalı olmasına karşın başka ülkelere kaydırmaya başladı" diye konuştu. İZMİR / DÜNYA

MTSO/AYHAN KIZILTAN: "KUR ARTIŞINA ÇÖZÜM, ENFLASYONA KONTROL ŞART"

● **Mersin** Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Kızıltan, fabrikaların üretmeye, istihdam sağlamaya devam etmesi için döviz kurlarındaki artışa çözüm bulunması ve enflasyonun kontrol altına alınmasının elzem olduğunu söyledi. Aksi halde ne yapılırsa yapılsın asgari ücretin hayat pahalılığının altında kalacağını dile getiren Kızıltan, "Türkiye'de çalışanların yüzde 42'si asgari maaşla çalışmaktadır. Asgari ücret aslında bir asgari ücret değil, ortalama bir maaş dönüşmüştür. Büyük bir ekonomik sorun denizinde ve belirsizlik

denizinde yüzmeye çalışan işverenin üzerine düşen yükler azaltılmalıdır. İşverenlerin de bu ekonomik zorluklar ve belirsizlikler arasında, bu fahiş döviz kuru artışları ve ekonomik sorunlar arasında korunması gerekmektedir. Fabrikalar üretecek, iş yerleri ayakta kalacak ki istihdam devam edebilsin. Bu denge ancak devletin desteği ile olacaktır" diye konuştu. MERSİN/DÜNYA

EGE İŞ DÜNYASI: "EKONOMİ BİLİMİNE DÖNÜŞ ELZEM"

● **İzmir** Sanayici ve İş İnsanları Derneği (İZSIAD), Ege Genç İş İnsanları Derneği (EGİAD) ve Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (ESİAD) tarafından yapılan açıklamalarda sadece sanayi ve iş dünyası bakımından değil, tüm kesimler adına ülkenin telafisi zor bir ortama daha fazla sürüklenmemesi için acil olarak gereken önlemlerin alınması çağrısı yaptı. ESİAD tarafından yapılan yazılı açıklamada son yaşanan gelişmelerin ekonomi yönetiminin kararlarının TL'deki değer kaybını önlenemez boyutlara taşıdığını gösterdiği belirtilerek, "Ülke içindeki tedarik, üretim, satış ve ödeme süreçlerinin tam anlamıyla tıkanması ve durması şeklinde ortaya çıkan sonuçlar, iş dünyasını çaresiz bırakıyor, ülkemizin ve iş dünyasının sermaye yönünden rekabet gücünü her geçen gün daha da zayıflatıyor. Ekonomi modellerinde çok da karşılığı olmayan yaklaşımlarla para politikası karar alıcıları üzerinde dolaylı olarak yoğunlaşan yönlendirme ve siyasi baskılar, yükselen enflasyona rağmen Merkez Bankası'nın (MB) faiz kararlarında etkili olmayı sürdürdü. MB'nin politika faizini indirme kararları döviz kurunun giderek artan hızla yükselişine de beraberinde getirdi. İlk aşamada ihracat için olumlu bir tablo olarak algılandı da kur artışına bağlı bir ihracat artışının geçici olduğu, ihracat artarken ithalatta da artışın devam ettiği ve bu artışın üretimdeki hammadde ve ara mal ihtiyacından kaynaklandığı gerçeği iş dünyasını ve sanayiciyi giderek kaygan bir zemine sürükleyiyor. Karar vericilerin ivedilikle ekonomi bilimi ve uygulamalarına dayanan politikalara ve gerçekçi

kararlara geri dönmeleri elzem" denildi.

İZSIAD: MERKEZ'İN MÜDAHALESİ SONUÇ VERMİYOR

● **İZSIAD**'ın yazılı açıklamasında ise şu görüşler yer aldı: "Faizin indirilmesi üzerine yoğunlaşan ekonomi politikalarının geldiği noktada aşırı değer kaybeden TL, piyasalardaki tüm dengeleri alt üst etmiş durumda. Yükselen enflasyona rağmen faiz indiriminde ısrar edilmesi her seferinde döviz kurlarının öngörülemez bir noktaya gelmesine, TL'nin aşırı devalüasyonuna neden oldu. Döviz kurlarındaki hızlı artış maliyetleri arttırırken, enflasyonu körükleyiyor. Döviz MB'nin negatif net rezervlerine rağmen müdahale etmesi de ne yazık ki bir sonuç vermiyor. İş insanları olarak şeffaf, öngörülebilir, güveni sağlayan bir ekonomi yönetimi istiyoruz. Yönetenlerin ekonomi bilimine uygun gerçekçi kararlar ile ekonomiye yön vermesini arzu ediyoruz."

EGİAD: UMUTSUZLUĞA SÜRÜKLEYEN POLİTİKALARDAN VAZGEÇİLMELİ

● **EGİAD**'ın açıklamasında ise mevcut öngörülemez ekonomik yapının, uzun sürede toparlanamayacak derecede güven kaybına yol açan bir ortam yarattığı anlatılarak, "Kurun yukan yönlü ve hızla dalgalanması üretim ve ticareti derinden etkiliyor, hatta durma noktasına getiriyor. TL'nin önlenemez değer kaybı tüm kesimlere ağır reçeteler doğuruyor. Bilimin ışığında, rasyonel politikalara geçilmeli, toplumu umutsuzluğa ve mutsuzluğa sürükleyen politikalarından vazgeçilmeli. Enflasyon ve yüksek kur sarmalında boğuşan piyasa koşulları içinde rezervlerimiz daha da negatif etkileniyor ve üstelik yapılan kur müdahalesi de anlık etki yaratıyor, TL'nin değerinin düşmesine engel olamıyor. Ülke kaynaklarımızın bilime, bilgiye, değer yaratan adımlara, inovatif üretime, sosyal kalkınma ve refah sağlayacak politikalara yönlendirilmesi en büyük dileğimiz" görüşlerine yer verildi.

ESİAD'dan ekonomik süreç ile ilgili açıklama

Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) ekonomide son yaşanan gelişmelerle ilgili açıklamada bulundu.

ESİN ÇETİN- Ege Sanayicileri ve İşinsanları Derneği (ESİAD) ekonomide yaşanan son gelişmeler hakkında açıklama yaptı.

Yapılan açıklamada, "Son yaşanan ekonomik gelişmeler göstermiştir ki; ekonomi yönetimimizin kararları Türk lirasındaki değer kaybını önlenemez boyutlara taşımıştır ve taşımaya devam etmektedir. Ülke içindeki tedarik, üretim, satış ve ödeme süreçlerinin tam anlamıyla tıkanması ve durması şeklinde ortaya çıkan sonuçlar, iş dünyasını çaresiz bırakmakta, ülkemizin ve iş dünyasının sermaye yönünden rekabet gücünü her geçen gün daha da zayıflatmaktadır.

Ekonomi modellerinde çok da karşılığı olmayan yaklaşımlarla para politikası karar alıcıları üzerinde dolaylı olarak yoğunlaşan yönlendirme ve siyasi baskılar, yükselen enflasyona rağmen Merkez Bankasının faiz kararlarında etkili olmayı sürdürmüştür. Merkez Bankası politika faizini Eylül ayında 100 baz puan, Ekim ayında 200 baz puan, Kasım ayında 100 baz puan, Aralık ayında ise 100 baz puan daha düşürmüştür." Denildi.

"Acil olarak gereken önlemlerin alınması çağrısında bulunuyoruz"
Döviz kurunun giderek artan hızla yükselişine de değinilerek devam

eden açıklamada, "İlk aşamada ihracat için olumlu bir tablo olarak algılansa da kur artışına bağlı bir ihracat artışının geçici olduğu, ihracat artarken ithalatta da artışın devam ettiği ve bu artışın üretimdeki hammadde ve ara mal ihtiyacından kaynaklandığı gerçeği iş dünyasını ve sanayiciyi giderek

kaygan bir zemine sürüklemektedir. Döviz kurlarındaki artış üretim maliyetlerinde baskı yaratmakta, ÜFE ile TÜFE arasındaki makas açılmakta, enflasyon körüklelenmektedir.

Merkez Bankasının faiz indirim kararının ardından negatif net rezervlere rağmen satım yönünde piyasaya yapmış olduğu son müdahalenin sonuçları istenilen şekilde netice vermemiş ve endişeyle izlenmiştir. Bugün geldiğimiz noktada ülkemizde öncelikle kurumsal ve düzenleyici ortamın güçlendirilmesi ve öngörülebilirlik ve şeffaflığın sağlanması gerekmektedir.

Ayrıca Devletimizin karar vericilerinin ivedilikle ekonomi bilimi ve uygulamalarına dayananan politikalara ve gerçekçi kararlara geri dönmeleri elzem görülmektedir.

ESİAD olarak, sadece sanayi ve iş dünyası bakımından değil, ülkemizin tüm kesimleri adına ülkemizin telafisi zor bir ortama daha fazla sürüklenmesi için acil olarak gereken önlemlerin alınması çağrısında bulunuyoruz." ifadelerine yer verildi.

Ekonomi yönetiminde ODALAR IŞIKSIZ

Merkez Bankası'nın faiz indirimine devam etmesi nedeniyle artan döviz kurları, başta TOBB olmak üzere ekonomide ışık göremeyen iş dünyası temsilcilerinin seslerini yükseltmesine neden oldu

GEÇTİĞİMİZ 16 Aralık'ta Merkez Bankası'nın politika faizini 100 baz puan daha düşürerek 14'e indirmesinin ardından dolar 17 TL'ye kadar yükseldi. İhracatta bile ithalata bağımlı olan Türkiye'de iş dünyası da yaşananlara isyan etti. Başta Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile patronlar kulübü olarak anılan Türkiye Sanayici ve İş İnsanları Derneği (TUSİAD) olmak üzere ülkenin dört bir yanındaki iş dünyası temsilcileri iktisat ve finans bilimi temelinde gerekli girişimlerin yapılmasını istedi.

EDDMİB Başkanı Yalçın Ertan: Kurun çok fazla dalgalanması bizi tedirgin ediyor ve belirsizlik artmış durumda. Öngörülebilirlik yok.

Yalçın Ertan

Ayrıca krediye ulaşamaz noktaya geldik. Kurun istikrara kavuşması önemli. Acilen Türkiye'de ekonomik ve sosyal istikrara ihtiyaç var.

İZSİAD Başkanı Hasan Küçük Kurt: Aşırı değer kaybeden Türk lirası, piyasalardaki tüm dengeleri alt üst etti. İş insanları olarak şeffaf, öngörülebilir, güveni sağlayan bir ekonomi yönetimi istiyoruz. Ülkemizi yönetenler ekonomi bilimine uygun gerçekçi kararlar ile ekonomiye yön vermeli.

EGİAD Başkanı A. Avni Yelkenbiçer: Kurun yukarı yönlü ve hızla dalgalan-

Mustafa Karabağlı

ması üretim ve ticareti durma noktasına getirmekte. Bilimin ışığında, rasyonel politikalara geçmeli, toplumu umutsuzluğa ve mutsuzluğa sürükleyen politikalarından vazgeçmeli. Kaynaklarımız refah sağlayacak politikalara yönlendirilmeli.

ESİAD Başkanı Mustafa Karabağlı: Türk lirasındaki değer kaybı, tedarik, üretim, satış ve ödeme süreçlerinin tam anlamıyla tıkanmasına neden olmaktadır. Ülkemizde öncelikle öngörülebilirlik ve şeffaflığın sağlanması gerekmektedir. Ayrıca ivedilikle ekonomi bilimi ve uygulamalarına dayanan politikalara ve gerçekçi kararlara geri dönülmeli. Acil olarak gereken önlemler alınmalı.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu: Piyasalarda yaşanan çalkantı ve döviz kurlarının geldiği seviye birçok firmayı hem endişelendiriyor hem de olumsuz etkiliyor. Piyasaların ivedilikle istikrara kavuşmasını sağlayacak acil önlemlerin alınmasını ve öngörülebilirliğin temin edilmesini bekliyoruz.

TUSİAD Başkanı Simone Kaslowski: Denenmekte olan ekonomi programıyla amaçlanan sonuçlara erişilemeyeceği netleşmiştir. Atılan adımların ardından güven-sizlik ve istikrarsızlık ortamı oluşmuştur. Genel kabul görmüş iktisat bilimi kurallarına hızla dönülmelidir.

TMMOB Başkanı Emin Koramaz: Açıklanan şaibeli verileri ile gizlenmek istese de gündelik hayatımızın her alanında, gündelik hayatımızın her anında krizin etkilerini iliklerimize kadar hissediyoruz. İktidar halkın sorunlarını göz ardı ediyor. Yetkililer kriz daha da büyümeden önlem almalı.

GİFED Başkanı Huriye Serter: İktisat bilimi ile örtüşmeyen ekonomi modelinde ısrar ediliyor. Bizler öngörülebilir, şeffaf ve güven ortamının sağlandığı bir ekonomik model istiyoruz. Daha acı sonuçlar yaşamaması için denenmekte olan ekonomi programından vazgeçilmeli.

İZTO Meclis Üyeleri Derneği: Denenen ekonomik program dünyanın bütün ülkelerinin uyguladığı politikanın tamamının aksine bir uygulama. Rakamsal verilerin de şeffaf olmadığı bir gerçek. Ülkeye fayda sağlamayan ekonomik modelden vazgeçip ekonominin kuralları ivedilikle uygulanmalı.

İŞ DÜNYASI ENDİŞELİ

Asgari ücrete yapılan yüksek zammın çalışan kesimde bir rahatlama yaratacağı konusunda hemfikir olan İzmir iş dünyası temsilcileri ancak bunun enflasyonu tetikleyeceği uyarısında da bulundu

3 haneliye doğru

BASİFED Başkanı Mehmet Ali Kasalı: Özel sektör de maaş zamlarını yüzde 50 üzerinden yapacak. Bu da enflasyonu tetikleyecek. Çalışanlar sonradan karşılaşacakları enflasyon ile artışın kısa sürede eridiğini görecek. Üretim maliyetleri artacağı için bu durum çarpan etkisi yaratacak. 3 haneli enflasyonu yaşayacağımız gibi görünüyor.

Öngörülebilirlik

EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer: Enflasyon ve kur bu hızda artmaya devam ederse yüzde 50'lik asgari ücret artışı da süreç içinde eriyecek. Bu nedenle öncelikli ana odağımız, enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması, yani öngörülebilirliğin sağlanması olmalı.

TÜFE'ye dikkat

ESİAD Başkanı Mustafa Karabağlı: Yükselen enflasyon engellenmediği sürece bu artışın olumlu etkisi kısa sürede kaybolmaya mahkum. Döviz kurlarındaki artışın üretim maliyetlerinde yaratacağı baskı, ÜFE ile TÜFE arasındaki makasın daha da açılmasına neden olacak, bu da TÜFE rakamının daha da yükselmesi riskini doğuracak. 5'TE

İş dünyası asgari ücret artışına temkinli

Yüksek zam geçici rahatlama sağlar

İş insanları asgari ücrete yapılan yüzde 50 zammın geçici rahatlama sağlayacağını, enflasyonu tetikleyeceğini hatırlatarak, "Asıl olan enflasyonla mücadeledir" dedi

İzmir iş dünyası, asgari ücrete yapılan yüzde 50 zammı değerlendirdi. Asgari ücrete yapılan yüksek zammın çalışan kesiminde bir rahatlama yaratacağı konusunda hemfikir olan iş dünyası temsilcileri,

ancak bunun enflasyonu tetikleyeceği uyarısında da bulunarak, "Asıl olan enflasyon ile mücadele ederek bir rahatlama sağlanabilir. Bu şekilde ücret artışları geçici çözümdür" yorumunu yaptılar. HABER MERKEZİ

**BASİFED Başkanı
Mehmet Ali Kasalı:**

3 haneli enflasyon

Ekonomideki sorunlar sadece faiz ve kur ile çözülecek gibi gözüküyor. Sorunlarımız çok daha karmaşık. TÜİK verilerine göre yüzde 20 seviyelerinde açıklanan enflasyon rakamlarına rağmen asgari ücretin yüzde 50 gibi yüksek bir oranda belirlenmesine bağlı olarak özel sektörde de maaş zamlarının bu oran üzerinden yapılmasına neden olacak. Bu da enflasyonu tetikleyecek. Şu anda artıştan mutlu gibi görünen çalışanlar sonradan karşılaşılabilecek enflasyon ile bu artışın kısa sürede eridiğini görecektir. Sanayicinin de üretim maliyetleri artacağı için bu durum enflasyonda çarpan etkisi yaratacak. Ne yazık ki Türkiye bir sarmala girdi. 3 haneli enflasyonu yaşayacağız gibi görünüyor.

**ESİAD Başkanı
Mustafa Karabağlı:**

Enflasyon engellenmeli

Yükselen enflasyon engellenemediği sürece bu artışın olumlu etkisi kısa sürede kaybolmaya mahkumdur. Döviz kurlarındaki artışın üretim maliyetlerinde yaratacağı baskının, ÜFE ile TÜFE arasındaki makasın daha da açılmasına neden olacağı, bunun da TÜFE rakamının giderek daha da yükselmesi riskini doğuracağı bir tabloya hazır olunması gerekmektedir. Asgari ücret artışının kayıpları telafi edici etkisinin sürdürülebilir olabilmesi için TÜFE'nin önümüzdeki dönemde nasıl şekilleneceği önem taşımaktadır.

**İZSİAD Başkanı
Hasan Küçük Kurt:**

Kısa sürede erir

Yüzde 50 artışla 4 bin 250 TL'ye yükselen asgari ücret rakamı çalışan kesimi ilk etapta mutlu edecek bir artış olurken, igneden ipliğe her kaleme zam geldiği ortamda asgari ücretli çalışan için bu rakamın bir ferahlama getireceğini düşünüyorum. Lakin TL'deki değer kaybına bağlı olarak dövizdeki artış karşısında Merkez Bankası'nın faiz indirimini dövizin yukarı yönlü seyrini arttırmak, enflasyon artışını da beraberinde getiriyor. Asgari ücretteki bu yüksek artış, enflasyon ve TL'deki değer kaybı ile değerlendirildiğimizde kısa sürede bu artışın eriyebileceği aşikardır. Bu politikada ısrar edildiği takdirde ücretlere yapılan hiç zammın sonuç vermeyeceğini, yükselen enflasyon trendi ile zorlu bir sürecin bizi beklediğini endişeyle izliyoruz.

**EGSD Başkanı
Hayati Ertuğrul:**

Fiyat artışı hızlanacak

Asgari ücret artışları, emek yoğun sektörler olarak tekstil ve hazır giyimi yakından ilgilendiren bir konu. Bu anlamda çalışanların refahı ve ücretlerindeki artış tüm işverenleri mutlu etse de enflasyonun yüzde 20-25 bandında açıldığında bir ortamda asgari ücrete yapılan yüzde 50 artışın zaten yüksek seyreden enflasyonun daha hızlı artmasını da sağlayacaktır. Enflasyon ile mücadele kapsamında atılan makro adımların bugüne kadar etkili sonuç vermediği bir ortamda asgari ücrete yapılan bu artışla sağlanan görece refahın kısa sürede eriyebileceğini düşünüyoruz. 2022 yılının ilk çeyreğinde daha da yüksek enflasyon ile karşılaşmamız muhtemeldir.

İstihdamı korumalıyız

**Alp Avni
Yelkenbiçer**

EGİAD Ege Genç İş İnsanları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Alp Avni Yelkenbiçer, asgari ücrete yapılan % 50 zammın, çalışanlar açısından bakıldığında; açıklanan enflasyon üzerinde belirlenmesi nedeniyle olumlu bir gelişme olarak gözüktüğünü belirterek, "Fakat irtelenmesi gereken bazı hususlar var. Öncelikle tüm bireylerin onurlu yaşam hakkının korunması için asgari ücrette enflasyonun üzerinde bir artış yapılması gerekliliği açıktır; ancak bu şekilde reel bir artıştan bahsetmek mümkün olacak. Ancak yapılan zam, enflasyondaki halihazırdaki artışın devam etmesi durumunda satın alma gücü anlamında çalışana büyük bir katkı getirmeyecek. Enflasyon ve kur bu hızda artmaya devam ederse yüzde 50'lik asgari ücret artış da süreç içinde erivecek. Bu nedenle öncelikli ana-

odağımızın enflasyon ve kurda oynaklığın azaltılması, yani öngörülebilir olmasının sağlanması. İşveren tarafına bakarsak yabancı kur artışı nedeniyle artan girdi maliyetleri ve daralan pazar nedeniyle özellikle küçük işletmelerin işten çıkarma gibi olumsuz durumlarla ilerlemek durumunda olabilecekleri öngörülebilir.

Bu noktada küçük işletmelerin işten çıkarma gibi istenmeyen durumlardan kaçınmaları noktasında sosyal güvenlik desteği, istihdam desteği, kredi limitleri ile ilgili artış destekleri gibi farklı finansman kaynakları yaratılarak desteklenmeleri yerinde olacaktır. Enflasyonla mücadele ve kurla ilgili para politikasının gözden geçirilmesi gerekliliği açıktır. Aksi takdirde yapılan zam oranının enflasyon karşısında erimesinin önüne geçilemeyecek" dedi.